Dcéra Egypta

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.matys.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Marie Benedict
Dcéra Egypta – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

DCÉRA
EGYPTA

MARIE BENEDICT

DCÉRA EGYPTA

Lindeni

Marie Benedict: *Daughter of Egypt*

Copyright © 2026 by Marie Benedict
Cover © Peter Považan 2026
Translation © Denisa Jahičová 2026
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2026
E-book konverzia © Grafické a DTP studio Albatros Media

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať
a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme
alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.
Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4
smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-5553-5
ISBN e-knihy 978-80-566-5554-2 (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-566-5555-9 (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-5556-6 (mobi)

Mojim chlapcom

NOVÁ RÍŠA
Osemnásta dynastia faraónov

Ahmose I.
1550 – 1525 pred Kristom

Amenhotep I.
1525 – 1504 pred Kristom

Thutmose I.
1504 – 1483 pred Kristom

Thutmose II.
1483 – 1479 pred Kristom

Thutmose III.
1479 – 1425 pred Kristom

Hatšepsut
1479 – 1472 pred Kristom ako regentka,
1472 – 1458 pred Kristom ako faraónka
spolu s Thutmosom III.

Amenhotep II.
1425 – 1400 pred Kristom

Thutmose IV.
1400 – 1390 pred Kristom

Amenhotep III.
1390 – 1353 pred Kristom

Amenhotep IV. (Achnaton)
1353 – 1336 pred Kristom

Smenchkare
1335 – 1334 pred Kristom,
možné prekrytie s Amenhotepom IV.
a Tutanchamónom

Nefernefruaton (Nefertiti)
1334 – 1332 pred Kristom,
možné prekrytie s Amenhotepom IV.
a Tutanchamónom

Tutanchamón
1336 – 1327 pred Kristom

Aje
1327 – 1323 pred Kristom

Haremheb
1323 – 1295 pred Kristom

ÚVOD

Práve sa chystáte vstúpiť do sveta Anglicka a Egypta na začiatku 20. rokov 20. storočia. Nie však do hocijakých podôb Anglicka a Egypta, ale do vznešeného sveta zámku Highclere a exotického luxusu hotelov Shepheard's v Káhire a Winter Palace v Luxore. Ničivá prvá svetová vojna sa skončila. Koloniálny Egypt spravovaný Veľkou Britániou stojí na prahu veľkých zmien. Do Údolia kráľov sa po dlhej prestávke spôsobenej vojnou chystajú vrátiť archeológovia. Tieto dva svety sa stretávajú – ba dokonca do seba narážajú –, keď sa náš príbeh začína rozvíjať.

Čo bolo príčinou víru zmien, ktorý sa prehnal Egyptom v tomto transformatívnom období, a ako k nemu došlo? Všetko sa začalo dávno pred udalosťami, ktoré sú jadrom tohto románu. Egypt, kedysi faraónska veľmoc, sa stal v 16. storočí súčasťou Osmanskej ríše, tureckej suverénnej moci, ktorá vládla nad časťami juhovýchodnej Európy, severnej Afriky a západnej Ázie. Osmanská ríša fungovala po stáročia, aspoň formálne, prostredníctvom vicekráľa a armády, napriek viacerým protestom voči jej moci. Medzi Francúzskom a Anglickom sa postupne rozvíjala rivalita o vplyv nad Egyptom, najmä po vybudovaní Suezského prieplavu. Koncom 19. storočia však Briti krajinu obsadili a Osmanská ríša bola do veľkej miery vytlačená na okraj. V roku 1914 sa Egypt stal oficiálnym britským protektorátom, keď sa Anglicko a Osmanská ríša ocitli na opačných stranách prvej svetovej vojny.

Hoci egyptskí občania po stáročia pociťovali odpor voči cudzej nadvláde, ich nespokojnosť sa počas prvej svetovej vojny, ktorej sa Egypt oficiálne nezúčastnil, ešte viac prehĺbila, keďže britská armáda

v tomto období využívala miestnych ľudí a krajinu. Začali klíčiť zrnká egyptského nacionalizmu, a keď sa v roku 1918 vojna skončila, advokát Saad Zaghloul založil egyptskú nacionalistickú stranu Wafd, organizáciu, ktorá požadovala autonómiu Egypta. Anglická vláda odmietla, aby Zaghloul viedol delegáciu, ktorá mala predniesť požiadavky o nezávislosti. Keď bol za svoje nacionalistické snahy vyhnaný do exilu, v Egypte v roku 1919 vypukla revolúcia. V nasledujúcich rokoch boli organizované povstania, protesty a demonštrácie, ktoré viedla aj Zaghloulova manželka Safiya, najmä počas jeho exilu. Egypt ovládli nepokoje, až kým Anglicko v roku 1922 nevydalo deklaráciu o egyptskej nezávislosti, hoci ani tým sa konflikty neskončili.

Práve do tejto výbušnej situácie vstupujú naše postavy na začiatku románu *Dcéra Egypta*, lady Evelyn Herbertová, lord Carnarvon a archeológ Howard Carter, ktorí uprostred víru debutantskej sezóny plánujú odkrývanie archeologického náleziska v Egypte.

Javisko je pripravené, môžete otočiť stránku.

EVE

PRVÁ KAPITOLA

19. júla 1919
Hampshire, Anglicko

Salón žiari v blikajúcom svetle svietnikov a tlmenom osvetlení z ozdobných nástenných svietidiel. Pestrofarebné heraldické štíty, ktoré zdobia spodnú časť špicatej galérie, oživujú medovo sfarbené vápencové steny a stĺpy. Červená, zafírová a smaragdová farba sa odrážajú od dámskych šiat a šperkov na krkoch, ušiach a zápästiach. Ak dovolím, aby to na mňa zapôsobilo, ples na zámku Highclere na mňa uvalí svoje slávne kúzlo a zaženie mrak vojny, ktorý v tomto inak radostnom priestore ešte vždy pretrváva – aj keď ostatní účastníci plesu už na ňu očividne zabudli. Nikdy by som nedovolila, aby mi táto alchýmia zatemnila pohľad na dôležitú minulosť. História bola vždy mojou vyvolenou spoločníčkou.

Orchester začne hrať Chopinov valčík a ja dovolím ďalšiemu hosťovi na mojom tanečnom lístku, aby ma unášal v trojštvrťovom rytme. Lem prezdobených ultramarínových šiat z tylu, na ktorých mama trvala, pretože vraj zvýrazňujú modrú farbu mojich očí, sa točí, keď sa pod skúsenými rukami lorda Stocktona krútim po tanečnom parkete. Poddávam sa jeho vedeniu, lietam po sále ako ležiaky, ktoré hniezdia na panstve. Lord Stockton má síce päťdesiat rokov, no stále je svižný a energický. A okrem toho tu dnes večer aj tak nie je veľa mladých mužov. Väčšina chlapcov, o ktorých som ako dievča snívala, sa z vojny nevrátila, a ja na nich a na ich obetu dnes večer

nezabudnem – aj keď sa zdá, že všetci ostatní sú odhodlaní urobiť pravý opak.

Opätky mojich modrých hodvábnych topánok s remienkom v tvare písmena T sa šmýkajú po podlahe, na ktorej tancovali celé generácie mojej rodiny. V roku 1793 prvý gróf z Carnarvonu, ktorého do úradu uviedol sám kráľ Juraj III. Tretí gróf, ktorý v polovici 19. storočia spolupracoval so sirom Charlesom Barrym a Capability Brownom na premene zámku a záhrad z ich pôvodnej podoby. Štvrtý gróf, ktorý tu za múrmi v roku 1867 pomohol vytvoriť domínium Kanady, keď napísal nespočetné množstvo listov o ústavných opatreniach, ktoré neskôr predložil v parlamente ako súčasť zákona o Britskej Severnej Amerike. Áno, toto všetko bolo všeobecne známe, ale čo ženy? Dámy z rodu Carnarvonovcov, ich dcéry a priateľky – nehovoriac o guvernantkách, slúžkach a kuchárkach? Vyrastala som uprostred tichého dedičstva všetkých týchto žien – minulých i súčasných – a už od detstva som o nich premýšľala. To však neboli príbehy, o ktorých by moja rodina zvyčajne rozprávala. Akoby spomínané ženy nikdy nekráčali po týchto chodbách alebo neobývali tieto izby. Akoby boli jednoducho vymazané. Tak ako mnohé iné.

Povedal môj spoločník niečo? Mohlo to byť prvý aj stýkrát, čo prehovoril. Keďže som sa na chvíľu oddala orchestru a rytmu valčíka, moje myšlienky sa zatúlali inam.

„Lady Evelyn?“

Tentoraz viem, že tvárou v tvár tejto žalostnej otázke viac našu konverzáciu nemôžem ignorovať. Nehovoriac o tom, že si bontón plesu vyžaduje krátke výmeny slov. Vojna síce celý svet obrátila naruby a atrament na Versaillskej zmluve ešte ani nestihol uschnúť, no dámy z vyššej spoločnosti sa aj tak zo všetkých síl snažia vrátiť k rituálom a obradom, ktoré kedysi riadili naše dni. Mne to pripadá ako zbytočná, ba dokonca neúctivá márnivosť.

„Prepáčte, lord Stockton,“ odpovedám. „Moja hlava je tak trochu v oblakoch.“

„To ma neprekvapuje – človeku sa z tejto atmosféry ľahko zatočí hlava.“ Usmeje sa, hrdý na svoj malý vtip, ale keď mu úsmev neopätujem, odkašle si a zopakuje: „Povedal som len, že zámok Highclere je vo výbornom stave.“

„Personál sa naozaj prekonal, aby dal Highclere do poriadku,“ odpovedám zdvorilo.

„Konečne to tu má hlavu a pätu. Nikto by ani nepovedal, že ešte donedávna slúžil ako nemocnica,“ hovorí, pričom jeho netrénované oko nevidí pozostatky nemocničných postelí, stojanov, paravánov a ošetrovateľských staníc, ktoré sú pre mňa také očividné. Čas sa dá vrátiť len do určitej miery, aj tu, kde je história taká bohatá.

Vedie ma proti smeru hodinových ručičiek späť cez tanečný parket salóna, a keď mu neodpovedám, dodáva: „Je povzbudivé vidieť také vznešené sídlo zrekonštruované a očistené od utrpenia, ktoré sa v ňom odohralo. Obzvlášť keď toľko panstiev vojnu neprežilo.“

Takmer prestanem tancovať. Prečo by sme mali vymazať minulosť? Spoločné zabudnutie na vojnu je nám všetkým síce vnucované, ale ja sa osobne nechcem podieľať na nútenej radostnej bezstarostnosti, ktorú vidím okolo seba. Príliš veľa chlapcov už nie je medzi nami, a práve preto to nedokážem urobiť. História by nemala byť odsúvaná do zaprášeného kúta. Mali by sme ju vziať do rúk, preskúmať a nechať, aby ovplyvnila našu súčasnosť.

Keď zdvihnem pohľad, zbadám matku, ako sa na mňa pozerá z galérie na druhom poschodí salóna, odkiaľ má dobrý výhľad na tanec a na *mňa*. Jej postava je síce útla, ale povahu má divokú. Prekvapí ma intenzita jej tmavých očí. Akoby som takmer počula jej myšlienky: *Sústreď sa, Eve, tento ples je pre teba, je to zavŕšenie tvojho úspešného debutantského roka.* Lady Almina Herbertová, grófka z Carnarvonu, je posledná osoba, ktorá by chcela posledných pár rokov vymazať z našej pamäti. Jej ošetrovateľská práca a zriaďovanie nemocníc pre zranených vojakov sú predsa legendárne. Napriek tomu však bola prvá, kto chcel obnoviť tradície sezóny a predstavovanie debutantiek kráľovi Jurajovi,

hoci Versaillská zmluva vtedy ešte nebola dojednaná. Mama to vysvetľuje tým, že som dosiahla plnoletosť práve v čase, keď sa skončila vojna, a preto bolo treba rýchlo konať.

Je to však naozaj potrebné?

Pod maminým dohľadom sa vraciam k valčíku. Diskutujem, ako sa odo mňa očakáva, a vykonávam požadované tanečné kroky. Usmievam sa a hrám úlohu, ktorá mi bola pridelená. No bez ohľadu na to, ako veľmi sa ma mama snaží zavaliť povinnosťami, moja myseľ blúdi, rovnako ako moje oči, ponad plecia lorda Stocktona ďalej po miestnosti.

Náhle v diaľke zbadám Streatfielda, nášho vždy dôstojného správcu domu. Jeho prítomnosť je pre mňa tichým signálom, pretože inak by tu nebol. Fúzatý správca s bielym motýlikom mi má doručiť správu, s ktorou nesúhlasí. Avšak ako môj neochotný ochranca už od detstva urobí to, o čo som ho požiadala. Muž, na ktorého som čakala celú noc, konečne dorazil.

DRUHÁ KAPITOLA

19. júla 1919
Hampshire, Anglicko

Hneď ako zaznie posledný akord valčíka, lúčim sa s lordom Stocktonom. Letný večer je teplý, aj keď z pozemkov panstva prúdi cez otvorené okná príjemný vánok. Hľadám svoj vejár, predstieram, že mi je teplo, a ustupujem na okraj salóna.

Prechádzam okolo zástupu hostí, ktorí si prezerajú tanečné karty a hľadajú svojich ďalších partnerov, a snažím sa vyhnúť maminmu pohľadu, keď smerujem k Streatfieldovi. Skloním sa a prepletám sa medzi vyššími hosťami. Dúfam, že aspoň raz bude moja drobná postava výhodou.

Zdvihnem si lem sukne, aby som sa mohla ľahšie pohybovať, a vyhýbam sa hosťom, ktorí sa valia na ďalšie kolo tanca z priľahlých miestností, kde sa zhromaždili, aby si vychutnali bohaté pohostenie, cigary, poháre šumivého Pol Rogera a nenápadné flirtovanie. Keby som tak neurobila, zastavilo by ma množstvo ľudí vrátane môjho opitého staršieho brata Porcheyho, ktorý sa vrátil z vojny a je pripravený na zábavu.

Keď sa vyslobodím z masy tiel, prejdem cez zvyšok salóna až k Streatfieldovi. Vďaka skvelému strategickému rozhodnutiu stojí priamo pod miestom, kde sa nachádza mama na druhom poschodí. Vďaka tomu som pre ňu prakticky neviditeľná, pretože je to jediné miesto v salóne, kam na mňa nedovidí.

Jedným obratným a plynulým pohybom sa postaví predo mňa. Takto skrytá pred zrakmi ostatných siahnem po kľučke na vysokých drevených dverách, ktoré sa nachádzajú v stene pokrytej reliéfnou kožou a pozlátenou tapetou, vyrobenou v Španielsku v 20. storočí. Sú to jedny z mála dverí, ktoré sú pre dnešných oslavujúcich zatvorené, a to z dobrého dôvodu. Nikto nechce opitých hostí v blízkosti svojich pokladov, najmä môj otec.

Otočím kľučku a zastavím sa na prahu, keď sa predo mnou zjaví priestor knižnice. Táto miestnosť ma nikdy nesklame. Vždy ma poteší a upokojí, aj uprostred hluku a očakávaní plesu v Highclere. No tentoraz je pre mňa po prvý raz mätúca. Pretože keď sa rozhliadam po miestnosti, som v nej sama. Nepovedala som Streatfieldovi, že ma sem má priviesť až vtedy, keď *ten, na koho čakám,* dorazí do zámku Highclere? Mama ma bude hľadať, ak budem príliš dlho mimo jej dohľadu.

„Lady Evelyn," jemne ma pobáda Streatfield. Práve dnes večer ma v blízkosti *tejto* miestnosti nemôže nikto nájsť.

Keď prejdem do knižnice, za sebou počujem cvaknutie zatvárajúcich sa dverí. Znova sa rozhliadam po obrovskej miestnosti. So svojimi pozlátenými policami na knihy a stropom, s tisíckami kožených zväzkov, luxusnými čerešňovočervenými zamatovými pohovkami a praskajúcim ohňom v čokoládovohnedom mramorovom krbe, ktorý hreje aj napriek teplej noci, mi knižnica vždy pripomínala vnútro knihy. Pozýva ma, aby som sa stočila do klbka a dala sa unášať do iných čias a miest. Nie je to však miesto, kde by som sa mala nachádzať počas vlastného plesu.

V tom momente sa z vedľajšej miestnosti, malej knižnice otočenej smerom na sever, ozve tlmený zvuk. Je to odkašľanie? Je to osoba, na ktorú čakám? Odvážim sa to preskúmať? Alebo by som sa mala rýchlo vrátiť na ples a dúfať, že si moju neprítomnosť nikto nevšimol? Modlím sa, aby to nebol môj otec – *ako by sa nahneval, keby ma tu našiel*, pomyslím si – a po špičkách prejdem okolo stĺpov do druhej

miestnosti knižnice, kde stojí otcov stôl. Písací stôl, jeden z najväčších pokladov v Highclere, pochádza z Napoleonových apartmánov na zámku Château de Fontainebleau. Koľkokrát som otca videla, ako sa pyšne pozerá na písmeno *C* pod opierkou stoličky. Na znak, že stôl patril samotnému Napoleonovi, keď bol ešte konzulom a nie cisárom.

Tam, s otvorenou knihou v jednej ruke a ďalším predmetom v druhej, stojí brilantný pán Howard Carter. Rozbehnem sa k nemu. „Pán Carter! Už som si začínala myslieť, že neprídete!"

Keď sa odvážim priblížiť k tomuto impozantnému mužovi, vidím, ako sa pod jeho hustými fúzmi objaví potešený úsmev a v jeho tmavých privretých očiach sa zaleskne iskra. Podobnú reakciu od zvyčajne stoického pána Cartera považujem za veľké víťazstvo. Usmejem sa naňho.

Hoci má na perách úsmev, zamrmle: „Nuž, nebolo ľahké odísť z Britského múzea."

„Ani kvôli mne?" Vrhnem naňho koketný pohľad.

„Najmä kvôli vám." So smiechom si odfrkne. „Ste pravdepodobne moja najbystrejšia kolegyňa. Zoznam otázok, ktoré ste chceli, aby som položil pánu Wallisovi Budgeovi, bol naozaj desivý."

Slovo *kolegyňa* ma nadchne. Skutočnosť, že ma vážený archeológ, pán Howard Carter považuje za „bystrú", je pre mňa dostatočným komplimentom. Od detstva ma každé leto potajomky učil históriu a archeológiu starovekého Egypta – s výnimkou obdobia vojny – a je pre mňa vzrušujúce, že ma považuje za viac než len za svoju študentku. Aj keby sa mi venoval iba zo zhovievavosti, nikdy nevraví nič, čo by v sebe nemalo aspoň zrnko pravdy.

„Tak čo povedal pán Budge o artefakte?" spýtam sa na kurátora britského múzea, ktorý sa špecializuje na egyptské a asýrske starožitnosti a ukážem na predmet v rukách pána Cartera. „Je to to, čo si myslíme?" Srdce mi rýchlo bije pri predstave, že by to bolo možné.

„Pán Budge si myslí, že sme *možno* trafili do čierneho. Je však notoricky opatrný a vyhýbavý."

Musím sa ovládnuť, aby som nevykríkla. „Môžete mi povedať, ako presne zneli jeho slová? Čakala som na váš návrat z Londýna večnosť, len aby som to počula."

„Máme na to celý večer. Nemám v pláne zúčastniť sa *vášho* plesu," povie napoly žartovne. Samozrejme, že pán Carter bol na ples v Highclere pozvaný, bol naším hosťom celé leto, tak ako už mnohé letá predtým. Môj otec, ktorého celý, pomerne dlhý a ťažkopádny titul znie: George Edward Stanhope Molyneux Herbert, piaty gróf z Carnarvonu, je už trinásť rokov archeologickým patrónom pána Cartera. Každú zimu spolu odídu do Luxoru, kde trávia dni v egyptskej púšti a dohliadajú na vykopávky aj s malou armádou miestnych obyvateľov a občas i s mojou matkou. Nikdy nie so mnou ani s Porcheym, čo ma vždy veľmi mrzí.

Všetci vieme, že nemá zmysel trvať na tom, aby pán Carter prišiel na ples, a nijako to nesúvisí s tým, že vyrastal v typickej rodine zo strednej triedy a jeho otec bol umelec. Pravda je taká, že nenávidí spoločenské udalosti takmer rovnako ako ja. Hlavný rozdiel medzi nami je však v tom, že on môže účasť odmietnuť, zatiaľ čo ja nie. Kolotoč večierkov, plesov a domácich osláv s neustálym prezliekaním šiat nie je život, po ktorom túžim. Nie je to život, ktorý hľadám.

Pán Carter mi úctivo a opatrne vloží malý predmet do dlane v bielej rukavičke. Hľadím na modro glazovaného skarabea veľkého asi dva a pol centimetra a skúmam figúrku chrobáka z mastencového kameňa, ktorej povrch je aj po troch tisíckach rokov stále úžasne lesklý. Carter a otec ho našli tesne pred vojnou počas vykopávok na otcovej archeologickej koncesii v Údolí kráľov v Luxore, predtým než boli *všetky* vykopávky pozastavené. Tento predmet, podobne ako mnoho ďalších menších artefaktov, zostal uložený v sklade, zatiaľ čo sa z Highclere počas vojny stala nemocnica. Objavil sa až vtedy, keď sme s otcom vypratávali škatule a umiestňovali jeho obľúbené predmety do špeciálne vyrobených vitrín v hudobnej miestnosti, ktorá bola postavená výlučne na to, aby sa v nej vystavovali jeho egyptské poklady. Tento malý

chrobák sa do užšieho výberu nedostal – zatienili ho zlaté náhrdelníky a náramky, bronzové a jantárové sochy, vzácna hracia doska a väčšie alabastrové kúsky. Moju pozornosť však určite upútal.

Toto leto s pánom Carterom podrobne skúmam odignorované a odmietnuté predmety z týchto škatúľ, nehodné otcových políc. Pre nás sú jemne vyryté modré obrázky na povrchu skarabea kľúčom k dôležitej záhade, nad ktorou sme spoločne aj samostatne uvažovali už celé roky. Museli sme sa poradiť s kurátorom britského múzea pre egyptské a asýrske starožitnosti, aby sme sa uistili, že naše snahy majú zmysel.

„Pán Budge súhlasí s vašou teóriou, že skarabeus mohol patriť Hatšepsut," vyhlási pán Carter.

Presne v túto správu som dúfala. Hoci som nesmierne šťastná, že tento predmet súvisí s jednou z najúspešnejších vládkyň starovekého Egypta a zároveň s jednou z malého počtu faraónok, stále sa mi to zdá neuveriteľné. Takmer sa musím uštipnúť, aby som sa uistila, že sa mi nesníva.

„Hatšepsut? Naozaj?" zašepkám a hľadím na skarabea. Ruka sa mi chveje pri myšlienke, že skutočne patril jej.

„Áno, Hatšepsut. A pán Budge povedal…" pokračuje a zrazu sa odmlčí. Carterova tvár je úplne bez výrazu a ja poznám len jednu osobu, ktorá dokáže vyvolať podobnú reakciu.

Otočím sa a vidím tvár skrivenú hnevom: mama.

TRETIA KAPITOLA

21. júla 1919
Hampshire, Anglicko

Všetci prítomní debatujú o nečakanej dokonalosti tohto dňa. Jasná modrá obloha bez jediného mraku na obzore. Chladivý tieň cédrového stromu zo sadeničky darovanej prvému grófovi z Carnarvonu, pod ktorým sedí skupina ľudí na hrubých bavlnených dekách. Pozorujeme ohromujúcu krásu neďalekého parku Highclere, Chrám Diany s výhľadom na jazero Dunsmere.

Všetci vyzerajú spokojne, okrem mňa. Ja chcem byť niekde inde.

„Viete, parky navrhol slávny krajinársky architekt Capability Brown, ktorý žil v osemnástom storočí," oznamuje mama hosťom a hrdo vypína hruď, ako to robí, vždy keď odhalí nejakú mimoriadne vzrušujúcu informáciu. Zaujíma sa o históriu Highclere najmä preto, lebo poskytuje vynikajúcu tému na konverzáciu a príležitostnú spravodlivú odplatu.

„Naozaj?" opýta sa lady Milgroveová a siahne po ďalšom homárovi z porcelánového taniera, ktorý jej podáva Matthew, jeden z mála pôvodných sluhov zámku Highclere, ktorí sa k nám po vojne vrátili. Jej tón naznačuje, že je skutočne ohromená – cena za štedrosť mojich rodičov, čo jej prejavili počas tohto víkendu. No ja vidím, že ju viac zaujíma, ako si na homára naleje maslovú omáčku.

Mama sa pozrie na môjho brata Porcheyho, prezývaného podľa jeho titulu lord Porchester, aby prevzal vedenie konverzácie. *Je to povinnosť budúceho lorda Carnarvona,* takmer počujem jej myšlienky. Môj

brat je však doma na dovolenke zo svojho pluku, siedmeho oddielu Kráľovninho husárskeho zboru, a čaká na svoje ďalšie pridelenie do Indie alebo Mezopotámie. Práve teraz však jeho pozornosť pútajú mladé dámy, ktoré boli k nám na víkend pozvané. Ako jeden z mála prítomných mladých mužov si môže vyberať.

„Áno," odpovedá mama s nadšením, keď sa Porchey nezapojí do rozhovoru. Nevšimla si skutočný nezáujem Lady Milgroveovej? Možno áno, ale je jej to jedno. Pokračuje: „Ako je vám iste zrejmé, Capability Brown sa tešil, keď mohol podporiť prirodzenú krásu krajiny. A táto výstrednosť, samozrejme, slúži na jej zvýraznenie."

Tri desiatky hostí sa takmer komicky naraz otočia, aby si prezreli okrúhlu stavbu obklopenú stĺpmi, zakončenú impozantnou kupolou a vyvýšenú na kopci s výhľadom na jazero Dunsmere. Hoci vyzerá starobylo, je to výtvor z 18. storočia, ktorý bol o sto rokov neskôr zrekonštruovaný. Niežeby ma jeho umelá kvalita niekedy odradila od toho, aby som ho osamote navštívila a predstierala, že sa nachádzam v starovekom Grécku – vyhľadávala som čokoľvek, čo ma dokázalo spojiť s minulosťou. Je to preto, že sa cítim odtrhnutá od prítomnosti?

Keď sa hostia vrátia k šampanskému a táckam s kapúnmi, so šunkou, s ovocím a koláčmi – hojnosťou, ktorá sa tak často nevidí, keďže prídelový systém aj naďalej pokračuje –, rozprávajú o „úžasnej kráse zámku Highclere" a „pôvabnom výhľade". Podobná chvála je, samozrejme, presným zámerom mojej mamy. Ak by na ňu niekto naliehal, tvrdila by, že oslavou Highclere oslavuje aj mňa tým, že upriamuje pozornosť na moje slávne dedičstvo a robí ma tak atraktívnejšou na manželskom trhu. No ja v nej v podobných situáciách vidím záblesk Alminy Wombwellovej, neistého dievčaťa, ktorým musela byť, keď sa vydala za môjho otca. Hoci má teraz pevné miesto v anglickej spoločnosti, bola bohatou dedičkou bez titulu a postavenia – nemanželskou dcérou nesmierne bohatého a slobodného Alfreda de Rothschilda a jeho francúzskej milenky. Keď kráčala uličkou Kostola svätej Margaréty, som si istá, že jej kroky sprevádzal šepot.

„Myslel som si, že za Highclere bol zodpovedný sir Charles Barry, architekt budov parlamentu," zvolá lord Stockton, jeden z mojich tanečných partnerov.

Pozorujem mamu, ako hľadá správnu odpoveď. Sledovať, ako sa opäť stáva spoločenskou bytosťou, akou bola pred vojnou, je znepokojujúce – takmer rovnako zvláštne, ako bolo pozorovať jej premenu na zdravotnú sestru a zakladateľku nemocníc pre zranených vojakov. *Priala by som si, aby sa nikdy nevrátila do svojej pôvodnej podoby,* pomyslím si. Keby zostala usilovnou zdravotnou sestrou a liečiteľkou, mohla by som aj ja zostať sama sebou namiesto toho, aby ma nútili prezentovať sa v spoločnosti a hľadať si manžela.

Jej stále pôvabné rysy sa rozžiaria a drobná postava sa narovná, keď jej napadne správna odpoveď. „Nemýlite sa, lord Stockton. Aspoň nie úplne." Sivovlasému džentlmenovi venuje svoj slávny odzbrojujúci úsmev. Je *takmer* nemožné si ju predstaviť ako fúriu, akou bola na plese, keď ma objavila v knižnici s pánom Carterom namiesto v salóne s mojím ďalším tanečným partnerom.

„Ako to, lady Carnarvonová?" spýta sa lord Stockton, nepríjemne prižmúri oči a v hlase mu zaznie sotva potláčaný hnev. Je to muž, ktorý nemá rád, keď sa mýli. Muž, ktorý nenávidí, keď ho niekto opraví, najmä ak je to žena.

„Sir Barry navrhol zámok, nie pozemky," povie mama tichším hlasom ako predtým.

„Ach," zareaguje, „tak som mal *v podstate* pravdu."

Moja matka sa zachveje, ale zachová si pokoj. „Áno, samozrejme, lord Stockton," odpovie a ja považujem túto nepríjemnú výmenu za víťazstvo. Nedokázala by ma poslať do náručia podobného muža, aj keby to bol jej pôvodný zámer. Vydať ma je jej hlavným cieľom a, ako mi neustále opakuje, mojou povinnosťou. Ale táto „povinnosť" by mi iste znemožnila venovať sa mojej vášni.

„Aké úžasné muselo byť vyrastať v takom nádhernom prostredí," zvolá lady Milgroveová. Táto poznámka je určená pre mňa.

Hoci by som za normálnych okolností takúto banálnu výmenu slov neprivítala, som rada, že sa rozhovor odklonil od lorda Stocktona. „Detstvo strávené objavovaním stoviek parkových chodníčkov, altánkov a histórie zámku na každom rohu *bolo* kúzelné," hovorím o svojom živote na zámku Highclere v tom najpriaznivejšom svetle, aké poznám.

Neodvažujem sa hovoriť o bolestivejších pravdách. O osamelých mesiacoch, ktoré sme s Porcheym strávili blúdením po zámku, zatiaľ čo boli naši rodičia v Londýne, Egypte alebo na kontinente a spoločnosť nám robila len pestúnka Mossová a sluhovia. O dlhých tmavých popoludniach a večeroch, ktoré sme trávili v detskej izbe, počúvajúc cinkanie striebra a krištáľu a smiech našich rodičov, ktorí sa zabávali v jedálni, kam sme mali zakázané vstúpiť. Nekonečné hodiny, ktoré moja matka venovala ošetrovaniu anonymných vojakov, aby sa uzdravili, a nechávala ma samu, aby som si v neutíchajúcom stave úzkosti opakovane čítala Porcheyho listy. Je zaujímavé, aká vedela byť k vojakom materinská, čo je vlastnosť, ktorá jej v rodičovstve chýbala.

Matka mi venuje vzácny vďačný pohľad a potom nasmeruje diskusiu k najnovším klebetám. Kým sa hostia smejú nad hojnými trápnymi situáciami tejto prvej spoločenskej sezóny po vojne, ja zostávam sama so svojimi myšlienkami. Tie automaticky putujú k predmetu vo vrecku mojich zelených hodvábnych šiat po kolená.

Pozriem sa na skupinu aristokratov, bohatých obchodníkov a potomkov spoločenskej smotánky – mladých aj starých –, aby som sa uistila, že ich pozornosť je upriamená inde. Vytiahnem skarabea z vrecka a podržím ho vo svetle, obdivujúc jeho zložitý dizajn. Mohol by tento malý predmet skutočne byť kľúčom k odhaleniu tajomstva Hatšepsut?

Hatšepsut študujem odo dňa, keď pán Carter vstúpil do môjho života. Príbeh o jej existencii som si vytvárala, odkedy sa pamätám. Povaha jej života a spôsob, akým sa jej nástupcovia rozhodli vymazať ju z dejín, je hádanka, ktorú som odhodlaná vyriešiť.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

21. júla 1919
Hampshire, Anglicko

Hostia sa veselo rozprávajú, keď vystupujeme z vozidiel, ktoré poslal otec, aby nás vyzdvihli z nášho obeda pod holým nebom. Je to jeho spôsob, ako sa môže z diaľky zúčastniť na aktivite, ktorú nemá rád. Štrk škrípe, keď zatvárame dvere rolls-royceov, fordov a renaultov a prechádzame cez nádvorie. Keď sme vnútri chladnej vstupnej haly, poprajeme hosťom pokojný oddych pred večernými aktivitami, a len čo sa hala vyprázdni, mama na mňa upriami pohľad. *Čo som zase spáchala?* pomyslím si.

„Na obede si situácii veľmi nepomohla, Eve," pokarhá ma tichým hlasom. „Tvoja budúcnosť závisí od toho, či si nájdeš vhodného partnera, a považujem za neúctivé, že túto povinnosť ignoruješ."

Už dávno som sa naučila pripraviť sa na kritiku po spoločenských udalostiach, a tak ma táto konkrétna poznámka nezaskočí. Musím však predstierať prekvapenie, inak riskujem, že ma obviní z úmyselného marenia jej plánov. „Čo tým myslíš?"

„Neskúšaj na mňa ten svoj nevinný pohľad. Sama som tento neúprimný výraz používala príliš často na to, aby ma dojal," odsekne. „*Čo tým myslím*, by ti malo byť úplne jasné. Tým, že si sa držala bokom – namiesto toho, aby si si sadla vedľa jediných dvoch mladých mužov na plese, okrem svojho brata, si podkopala samotný účel plesu a tohto víkendu: nájsť ti vhodného manžela."

Chcem protestovať proti budúcnosti, ktorú mi pripravuje, ale viem, že to vyústi do hádky a moje plány na popoludnie budú zmarené. Je jej jedno a nechápe, že ma vojna zmenila a ukázala mi pominuteľnosť života. Som rozhodnutá, že svoj život nechcem premrhať nezmyselnou budúcnosťou, ktorá sa dá ľahko vymazať, ako sa to stalo v prípade mojich predchodkýň z rodu Carnarvonovcov.

Nasadím si masku zdvorilosti a odpoviem: „Dnes večer sa posnažím viac."

„V to dúfam. Teraz choď do izby."

„Myslím, že si radšej oddýchnem v knižnici s knihou."

Mama nadvihne obočie a v nesúhlase nakloní hlavu. „Podľa mňa by bolo lepšie, keby si si oddýchla vo svojej spálni, Eve. Dnešná hostina bude dlhá a očakávam, že budeš vo svojej najlepšej forme. Najmä po obede."

Hoci mi vzpieranie sa maminým príkazom nie je cudzie, zvyčajne to robím potajomky. Dnes však nemám inú možnosť, ako si stáť za svojím. „Nebudem dlho. Hodina s knihou v chladnejšej knižnici mi prospeje viac ako v dusnej spálni."

Nečakám na jej odpoveď, odkráčam do knižnice a usadím sa na pohovku pred prázdnym kozubom. Stále na sebe cítim jej pohľad. Vezmem si knihu, ktorá leží na bočnom stolíku, a predstieram, že čítam. Až keď na schodoch vo vstupnej hale počujem klopkanie jej podpätkov, knihu odložím a utekám k tajným dverám do hudobnej miestnosti.

Vytiahnem knihu, ktorá slúži ako kľučka na tajných dverách, vojdem do hudobnej miestnosti a rýchlo za sebou zavriem dvere. Priestor je taký jasný, že si takmer musím zakryť oči. Slnečné lúče prenikajú cez okná s výhľadom na výstrednú Nebeskú bránu a odrážajú sa od pozlátených líšt, talianskych výšiviek zo 16. storočia z paláca Malatesta, ktoré pokrývajú steny, a od sklených vitrín s renomovanou zbierkou egyptských starožitností môjho otca.

No jediný prítomný v miestnosti sa zdá byť touto medovou záplavou svetla nedotknutý. V skutočnosti si môj príchod vôbec nevšimol.

„Pán Carter," poviem takmer pošepky. Aj keď mama údajne odišla hore do spálne, je známa tým, že rada číha po dome.

„Á, lady Evelyn." Zdvihne pohľad od stola. Sedí pred hŕbou papierov a niekoľkými malými artefaktmi, v jednej ruke má lupu a v druhej plniace pero.

„Rozmýšľal som, kedy sa tu objavíte," povie a opäť sa zahľadí na predmet, ktorý študuje.

„Nie je ľahké uniknúť z pazúrov víkendových hostí a mojej matky," odpovedám s grimasou na tvári.

Pán Carter dobre pozná matkine plány, ktoré včerajší ples len potvrdil. Nikdy by však o nej nič zlé nepovedal. Ona a otec sú predsa jeho patróni. A aj keď jedná predovšetkým s otcom, sú to mamine peniaze z Rothschildovej strany rodiny, ktoré zabezpečujú pokračovanie vo vykopávaní.

„Som rád, že sa vám podarilo utiecť. Musíme toho veľa prebrať."

„Áno." Usadím sa na stoličku oproti. „Som zvedavá, čo povedal pán Budge."

Opatrne položí kartuše a keramické úlomky na stôl a potom pokračuje: „Ako som spomínal včera večer, verí, že skarabeus mohol byť vyrobený pre Hatšepsut, ale zaujímavé je…"

„Áno?" preruším ho. Som taká zvedavá na postrehy o účele a období, z ktorého tento konkrétny skarabeus pochádza, že sa nedokážem ovládnuť. Skarabey zvyčajne nosili bežní ľudia ako ochranné amulety. Zvykla ich však používať aj elita či úradníci ako oficiálnu pečať. Mohol by to byť jeden z tých vzácnejších druhov?

Nech už to bolo akokoľvek, vedelo by mi to pomôcť posvietiť si na život tajomnej faraónky Hatšepsut. Úspešne vládla na konci 14. storočia pred Kristom a pomohla vybudovať krajinu, ktorá bola nezvyčajne pokojná a ekonomicky prosperujúca. Keďže som bola osamelé dievča so záľubou v minulosti, fascinovali ma príbehy o jedinečnej vláde jednej z mála ženských faraónok, ktoré kedy panovali krajine pyramíd. Najmä spôsob, akým sa vypracovala z princeznej na kráľovnú

a regentku, a nakoniec sa sama stala faraónkou. Keď mi pán Carter opísal všetky miesta, kde bolo meno Hatšepsut doslova vyškrabané – z pamiatok, zo stĺpov, stien chrámov a sôch –, začala som sa sústrediť na vyriešenie hádanky, prečo sa ju pokúšali vymazať z historických záznamov.

„Keď sme s pánom Budgeom porovnali tohto skarabea s inými v zbierke Britského múzea, ktoré sú spojené s Hatšepsut, zistili sme, že majú podobný vzhľad a hieroglyfy naozaj uvádzajú jej meno. Ale meno na tomto skarabeovi nie je presne to, ktoré si zvyčajne spájame s ňou ako s kráľovnou alebo faraónkou, čo môže byť dôvodom, prečo sme ho spočiatku prehliadli. Ako viete, Egypťania mali tendenciu meniť tituly a mená v závislosti od zmeny postavenia jednotlivca. Meno vyryté na skarabeovi je meno Hatšepsut ako mladej ženy, keď bola dcérou faraóna Thutmosa prvého. Väčšina jej moci v tom čase pochádzala z jej úlohy kňažky nazývanej božia manželka Amona. Ten skarabeus je vzácny nález."

Po jeho vyhlásení skĺznem na tvrdú, ručne vyšívanú stoličku so zlatými nohami. Tento skarabeus, ktorého môj otec a pán Carter predtým odignorovali, je nielen spojený s princeznou Hatšepsut, ale je aj pamiatkou na jej rané roky, keď bola najvplyvnejšou kňažkou, *hemet-netjer*.

„Prekvapuje ma, že pán Budge súhlasí s mojou teóriou. Bol to len odhad…" zajakám sa.

Pán Carter ma preruší. „Vaša teória nebola len odhadom. Poznáte históriu, hieroglyfy a spôsob, akým sa tieto predmety používali. Bola to fundovaná idea."

Sotva sa dokážem pohnúť. Pán Carter je mužom mála slov a ešte menej komplimentov. To, že ma jeden z najvýznamnejších egyptológov – muž, ktorý pôsobil ako inšpektor pamiatok Horného Egypta v oddelení egyptských starožitností – nazval „kolegyňou" a moju teóriu opísal ako „fundovanú ideu", ma na chvíľu paralyzuje a zbaví reči. Rovnako ako povaha tohto objavu.

„Je však možné, že skarabea vlastnil niekto iný než Hatšepsut," pripomenie. „Iste viete, že niekedy sa nosili ako talizmany pre šťastie. Nie je však veľmi pravdepodobné, že by niekto iný okrem nej vlastnil skarabea s týmto konkrétnym menom. Tento titul predchádza jej obdobie kráľovnej alebo faraónky, takže by nebol populárnou voľbou ako talizman pre šťastie."

„Mohol sa nachádzať v jej hrobke?" opýtam sa, keď si spomeniem, že pohreby faraónov zahŕňali širokú škálu predmetov, ktoré boli považované za potrebné pre posmrtný život, vrátane tých sentimentálnych.

„Možno. To by vysvetľovalo, prečo sme taký jedinečný predmet našli v pohrebnej oblasti v Údolí kráľov, a nie v jej chrámovom komplexe," hovorí s odkazom na rozľahlý pohrebný chrám, ktorý si dala postaviť neďaleko údolia. Pohrebné chrámy zvyčajne neboli miestami, kde boli faraóni pochovaní. Boli skôr miestami, kde si ich ľudia pripomínali.

Otec a pán Carter boli takmer sedem rokov pridelení k vykopávkam v Hatšepsutinom chráme, obrovskej nádhernej terasovitej stavbe postavenej v kopcoch na západnej strane Nílu oproti posvätnému starovekému mestu Téby, dnešnému Luxoru. Pán Carter bol v skutočnosti odborníkom na Hatšepsutin chrám, keďže pomáhal pri jeho opätovnej výstavbe v 90. rokoch 19. storočia, keď bol len hromadou trosiek a on mladým mužom. Ale pretože Údolie kráľov – suchá skalnatá roklina západne od Hatšepsutinho chrámu – bolo *miestom*, kde faraóni a členovia kráľovskej rodiny Novej ríše stavali skalné hrobky, otec a pán Carter lobovali za povolenie kopať práve na tomto mieste. Nakoniec ho získali v roku 1914, keď sa tohto miesta vzdal americký podnikateľ Theodore Davis.

„Áno, dalo by sa očakávať, že Hatšepsutine skarabey nájdeme v jej hrobke."

Dlho sa na seba pozeráme. Obaja vieme, že Hatšepsutina hrobka nebola nikdy nájdená. V pohľade pána Cartera vidím pozvanie. Vysloví ho? Pri tomto zdržanlivom archeológovi si človek nikdy nemôže byť istý.

Čakám a nakoniec povie: „Myslím, že by sme mali prehodnotiť všetky artefakty súvisiace s týmto skarabeom, ktoré sú uložené tu v Highclere. Mám podozrenie, že možno objavíme ďalšie, ktoré súvisia s Hatšepsut. Boli by ste ochotná preskúmať ich so mnou?“

„Samozrejme,“ bez váhania odpovedám. Nezáleží na tom, že si to bude vyžadovať značné úsilie, aby som sa vyhla mame a jej letným plánom. Po všetky tie roky, čo mi pán Carter tajne odovzdával svoje znalosti o starovekom Egypte a archeológii, ma nikdy nepozval, aby som s ním pracovala na projekte. Nikdy som nedúfala, že budem mať podobné šťastie.

„Ak sa vydáme touto cestou, máme pred sebou veľa práce.“ Na chvíľu sa zamyslí a potom sa ma opýta: „Viete, kam nás táto stopa artefaktov môže zaviesť?“

Zhlboka sa nadýchnem a nahlas vyslovím slová, ktoré som nikdy neverila, že budem mať to šťastie povedať: „K Hatšepsutinej hrobke.“

PRINCEZNÁ

PIATA KAPITOLA

1486 pred Kristom
Téby, Egypt

Ešte predtým, ako sa úplne prebudím, cítim na rame-ne ruku svojej slúžky. Jej jemné trasenie je spočiatku súčasťou môjho sna, rytmickým kolísaním mojej loďky na rieke Níl. Kolísanie sa však postupne stáva silnejším a rýchlejším, naliehavejším. Prebudím sa a uvedomujem si, že to nie je sen. Som povolaná, aby som splnila svoje povinnosti voči bohom.

Otvorím viečka, ale vidím len tmu. Akoby boli moje oči stále zatvorené. Až keď ku mne Nedjem priblíži lampu, jej plameň osvetlí moju izbu v tébskom paláci. Pomaly, ako sa jej vlniace svetlo odráža od pozlátených vzorov na stenách, izba nadobúda tvar a steny ožívajú.

Objavujú sa pestré farby – karmínová, lazúrová, obsidiánová, zelená a okrová – vrátane obľúbeného obrazu bohyne Hathor s čelenkou z kravských rohov a so slnečným diskom. Moje steny zdobí panteón bohov prerušovaný živými vzormi ľalií a lotosových kvetov. Len výzdoba komnát mojich rodičov a komnát prvého veľkňaza boha Amona sa dokáže rovnať tej mojej. To sú však jediné vyššie postavenia v krajine. Lebo ja som princezná Hatšepsut a božia manželka Amona, najvyššieho spomedzi všetkých bohov.

„Čaká vás očista, Vaša Výsosť, princezná Hatšepsut, teda *hemet--netjer*," oznámi mi Nedjem. Jej hlas znie neuveriteľne mladistvo, keď sa ospravedlňuje, že nepoužila moje kňazské meno. *Koľko má rokov?*

premýšľam. Mohla by mať dvadsať alebo päťdesiat. Je so mnou odvtedy, čo som opustila kráľovskú detskú izbu a presťahovala sa do vlastných komnát v paláci. Nikdy som nerozmýšľala nad jej vekom – ani nad ničím iným z jej života. *Zvláštne*, pomyslím si, *že mi tieto otázky napadajú práve teraz, bez vyzvania*.

Kráčam smerom k Nedjem a zívam. S lampou zdvihnutou vysoko nad hlavou ma vedie bludiskom palácových chodieb, ktoré sú úplne tmavé okrem pochodní, čo visia na stenách. Prechádzame okolo stĺpov, brán a dverí. Bubnovanie a rinčanie je čoraz hlasnejšie, čím viac sa blížime k chrámu Ipet-Sut, kľúčovej stavbe v areáli paláca.

Keď konečne dorazíme na posvätné miesto bohov, nasledujem Nedjem do komnaty, v ktorej sa nachádza posvätná nádrž. Sluhovia v ľanových košeliach s opaskami stoja pri stenách, ale len chrámové ženy, ktoré kňazi osobne vybrali, aby ma pripravili na môj najdôležitejší denný rituál, vykročia smerom dopredu.

Sťahujú mi jemne tkanú nočnú košeľu a ja vstúpim do chladnej vody nádrže. Obklopí ma známa vôňa ruží a kadidla, keď sa ponáram čoraz hlbšie, až kým sa moje vlasy, tvár a telo kompletne nezlúčia s vodou. Bez váhy a aspoň na chvíľu oslobodená od svojich bremien nie som božia manželka, som len Hatšepsut.

Keď sa vynorím, ženy ma s obavami sledujú. Bola som pod vodou príliš dlho? Báli sa o moju bezpečnosť alebo o čas? Pravdepodobne o to druhé, keďže načasovanie denného rituálu je nesmierne dôležité. Tak či onak, jediné, čo mohli robiť, bolo s obavami ma sledovať, pretože iba božia manželka môže vstúpiť do očistnej vody posvätnej nádrže.

Predstavujem si to alebo ma naozaj prirýchlo osušia ľanovým plátnom a potom ma odvedú do miestnosti na obliekanie? Božiu ženu nikto nesúri, takže možno sú moje myšlienky a pozorovania ešte vždy ovplyvnené spánkom. Ponorenie do nádrže ma trochu prebudilo, ale bez ohľadu na to, koľko rokov už tento denný rituál vykonávam, moje telo stále bojuje s hodinami pred úsvitom.

Služobník chrámu mi natrie pokožku vzácnym olejom vybraným z jednej z alabastrových nádob na mramorovom toaletnom stolíku a potom ma oblečie do čisto bieleho ľanového rúcha s nespočetnými záhybmi, ktoré mi utiahne vysoko okolo pása. Ďalšia slúžka mi obkreslí hnedé oči čiernou ceruzkou a na moje veľmi krátke tmavé vlasy nasadí slávnostnú parochňu s ťažkými prepracovanými vrkočmi a ozdobný zlatý diadém. Po tom, čo mi Nedjem navlečie náramky na zápästia, prstene na väčšinu prstov a zlatý a karneolový náhrdelník *usekh* na krk, opúšťam komnatu a vediem svoj sprievod smerom k svätyni, kde prebýva Amon.

Vo vonkajšej komnate svätyne sa mi chrámoví robotníci a kňazi pri vstupe poklonia a potom sa ponáhľajú späť k svojim úlohám. Sluhovia dokončujú prípravu tanierov s mäsom, ovocím, chlebom a nápojmi, ktoré budú použité ako obety pre Amona, zatiaľ čo kňazi a kňažky pokračujú v speve. Bubny bijú a tamburíny sa chvejú stále hlasnejšie a rýchlejšie. Atmosféra sa stáva napätou, takmer zúfalou, a sluhovia aj kňazi sa hýbu v rytme hudby. Moje srdce bije v takte s nástrojmi, keď zastanem na prahu vnútornej svätyne vedľa veľkňaza. Len my dvaja máme povolenie vidieť Amona.

„Ste pripravená, *hemet-netjer*?“ otočí sa ku mne.

„Ak ste pripravený vy, *hem-netjer-tepi*,“ odpoviem a kývnem hlavou.

Spoločne vstúpime do svätyne Amona. Zvuk ustupuje, keď pokračujeme dovnútra, aby sme zapálili fakle, ktoré lemujú steny. Prekvapivo kompaktná miestnosť bez okien, vymaľovaná lesklými symbolmi života a smrti, ako aj dňa a noci, obsahuje iba jeden predmet, obrovskú sochu Amona. Hoci je zahalená, spod jemnej látky, ktorá ju zakrýva, presvitajú zlaté a tyrkysové odlesky.

Spolu s veľkňazom recitujeme posvätné modlitby a prosíme Amona, aby sa znovuzrodil. Len vďaka jeho každodennému znovuzrodeniu, spievame, vyjde slnko. Inak občania sveta zahynú. Keď skončíme, veľkňaz vycúva zo svätyne, špeciálnou kefou zotrie svoje stopy a nechá ma samu v prítomnosti Amona. Iba ja, božia manželka, môžem vykonávať záverečné obrady.

Priblížim sa k soche a cítim, ako s každým krokom smerom k nej rastie sila boha. Keď stiahnem závoj, stojím pred Amonom v celej jeho zlatej sláve. Hľadím do živých modrých očí a cítim, ako vzduch medzi nami vibruje naliehavosťou, ktorá je zároveň známa aj ojedinelá. Modlím sa, aby som bola opäť hodná prebudiť boha. Aby vstal a daroval nám život tým, že spôsobí východ slnka a záplavy Nílu. Lebo osud môjho ľudu, vlastne osud *všetkých* ľudí, závisí odo mňa.

ŠIESTA KAPITOLA

1486 pred Kristom
Téby, Egypt

„Dosť!“ zakričí otec a preplnená sála sa rozvibruje zvukom jeho hlasu.

Dvorania, palácoví úradníci a sluhovia onemejú od úžasu. Ako pán dvoch krajín Egypta, ktorý počas svojich vojenských ťažení dobyl Levantu a Núbiu, má môj otec, faraón Thutmose, nepredstaviteľnú moc. A to aj keď nepočítame jeho postavenie reprezentanta pozemských bohov. Jeho rozkazy sú posvätné príkazy, ktoré musia byť okamžite a precízne vykonané.

Dvoch daňových úradníkov, ktorí sa dohadovali o rozdieloch v poplatkoch uvalených na Horný a Dolný Egypt, otcov rozkaz úplne paralyzoval. Každý človek v tejto obrovskej sále musí teraz nehybne stáť a čakať na povolenie, aby sa mohol znovu pohnúť. Dokonca aj ja, najstaršia dcéra faraóna a jeho veľactenej manželky. Tento príkaz nehybnosti je jednou z obľúbených taktík môjho otca a ja vynikám v jeho plnení. Sošnú vznešenosť bohov si nacvičujem už odmalička, očakáva sa to odo mňa. Takmer počujem, ako ma matka počas dlhých hodín nácviku kráľovskej nehybnosti povzbudzovala a šepkala: „Tvoj otec by bol na teba pyšný.“

Ostatní ľudia okolo mňa však nemajú za sebou toľko rokov tréningu ako ja. Síce veria, že sa riadia pokynmi Thutmosa, ale ja vidím, ako sa trasú a mykajú. Vyšívaná látka ich rúch sa chveje, keď sa zúfalo snažia upokojiť svoje telá. Aj môj otec to vidí.

Vstane zo svojho trónu a s dvojitou korunou na hlave vyzerá neuveriteľne vysoký. Zostupuje z pódia a kráča pred prosebníkmi, spomalí, keď sa priblíži k viditeľne roztraseným úradníkom, a zastaví sa pred dvoma výbercami daní. Obaja sú oblečení v tých najkrajších rúchach, a predsa ich odevy pôsobia v porovnaní s nádherou Thutmosa úboho.

„Nestojím vari pred vami s dvojitou korunou na hlave?“ zareve na výbercov daní.

„Áno, môj pane,“ odpovedajú obaja muži zborovo a ich hlasy sa trasú. Ani jeden z nich nezdvihne zrak k otcovi a za to som vďačná. Ľudia občas zvykli zabudnúť na to, že otec nie je človek, ale boh, a preto urobili prirodzený, ale v tejto formálnej situácii prísne zakázaný krok – pozreli sa mu priamo do očí. Už nikdy viac nechcem byť svedkom následkov podobnej neúcty.

„Čo to znamená?“ zareve. Na chvíľu si viem predstaviť, kým bol predtým, než sa stal faraónom celého Egypta: obávaným a víťazným vojenským veliteľom počas vlády predchádzajúceho faraóna Amenhotepa. Na rozdiel od väčšiny božských vládcov sa otec do tejto úlohy nenarodil a sám sa mi zveril, že je práve vďaka tomu silnejší. Udržiavať takú dôležitú informáciu v tajnosti – najmä keď je kacírstvom čo i len naznačiť, že kráľovská moc by mohla mať pôvod aj mimo kráľovskej pokrvnej línie – vo mne vyvoláva pocit väčšej blízkosti k otcovi.

S rukami v bok sa týči nad mužmi a dokonale vyvažuje ťažkú zlatú korunu. Jej vonkajšia časť, ktorá je vykladaná karneolom, mu tesne prilieha k hlave a ušiam. Avšak aj s touto pevnou základňou môže byť ťažké stabilizovať vysoký kužeľovitý stredový diel zdobený perleťou, z ktorého vyčnieva stočená špička. Otec mi ju raz dal podržať, aby som pochopila váhu vodcovstva.

Jeden z mužov odpovie priškrteným hlasom: „Červená koruna *dešret* symbolizuje Dolný Egypt, zatiaľ čo biela koruna *hedžet* stelesňuje Horný Egypt, môj pane.“

„A čo znamenajú dokopy?“

„Spolu sú *sekhemti*," hovorí druhý muž, „zjednotený Egypt, nad ktorým vládnete, môj pane."

„Áno." Otec zatlieska. Udržiavanie silnej jednoty Horného a Dolného Egypta je jednou z najdôležitejších úloh faraóna. Ešte prednedávnom bol Egypt rozdelený a spolu s ním bola zničená aj dôležitá *maat*. Otec však upevnil ťažko vybojovanú jednotu, ktorú pred päťdesiatimi rokmi dosiahol faraón Ahmose I.

Daňoví úradníci spustia plecia a na ich tvárach sa zjaví úľava. Myslia si, že potešili Thutmosa, čo je údajne nedosiahnuteľný cieľ. Oni ho však nepoznajú.

Urobí dva kroky bližšie k mužom, ktorí majú stále sklonené hlavy. Predstavujem si, že zízajú na jeho sandále vyrobené z najjemnejšej kože lemovanej zlatom. Očakávajú slová chvály? Dar od živého boha? Chudáci.

Otec zasyčí: „Ak sme všetci *jedným* Egyptom, ako jasne ukazuje moja koruna, prečo musím počúvať vaše hádky o tom, či by mal Dolný alebo Horný Egypt platiť vyššie dane? Prečo by sa mali bohovia zaujímať o podobné handrkovanie?" Ukáže na rad bohov vyobrazených na stenách.

Hoci muži nedostali povolenie pohnúť sa z miesta, obaja sa mierne odtiahnu pred prudkosťou Thutmosových slov. Kráľovskí strážcovia sa kvôli tomuto priestupku posunú bližšie k mužom. Sú jedinými ľuďmi v audienčnej sále, ktorí sa odvážili pohnúť. Dokonca ani ja nezjemňujem svoj postoj či pohľad.

Nesmiem urobiť nič, čo by mohlo narušiť moju hodnosť sedieť na pódiu po otcovom boku. Odporu je tu už aj tak príliš veľa. Keď ma otec začal pozývať, aby som sa k nemu na týchto verejných zhromaždeniach pripojila, matka namietala, že je nevhodné, aby bolo na pódiu prítomné dievča. Svojím najautoritatívnejším tónom jej pripomenul, že nie som obyčajné dievča, ale dcéra faraóna a k tomu mám aj moc božej manželky. Matkine otvorené protesty tým ukončil, ale ja som v jej pohľade aj naďalej videla odsudzovanie zakaždým, keď ma sluhovia pripravovali do audienčnej sály. Nedokážem k nej však pociťovať zášť,

keď som v jej očiach spoločne s odsudzovaním videla aj smútok. Môj najstarší brat Wadjmose neprežil nedávnu morovú epidémiu, ktorá si vyžiadala mnoho obetí v Tébach aj v paláci. Sedím na jeho mieste.

Hlas môjho otca ma vráti do prítomnosti. „Ako by sme mali vyriešiť túto otázku, ako ste to nazvali, *spravodlivého* platenia daní?"

Vojaci postupne obklopia výbercov daní. Muži sa neodvážia zdvihnúť zrak, ale vidím, ako sa na seba pozerajú so strachom a zúfalstvom. Zdá sa však, že sa nakoniec predsa len dohodli, pretože zborovo odpovedajú a používajú pritom najformálnejšie meno môjho otca: „Syn boha Ra, Horný a Dolný Egypt ponesú náklady rovnakým dielom."

„Ach, výborne," odpovedá otec a ja takmer cítim, ako si celá miestnosť s úľavou vydýchla. „Inšpirácia vás doviedla k *spravodlivému* riešeniu."

„Vaša božskosť inšpiruje nás všetkých," hovorí starší z výbercov daní, čo je fráza, ktorú každý Egypťan pozná už od detstva.

S týmito slovami otec opúšťa sálu a mierne mi kývne hlavou. Je to pre mňa signál, aby som vstala a nasledovala ho do kráľovskej predsiene. Kráčam za ním a naši sluhovia sa ponáhľajú, aby nám pomohli zbaviť sa ťažkých korún a zlatých opaskov, ktoré nosíme pri vykonávaní našich kráľovských úloh.

Kým sluhovia pracujú, otec povie: „Dúfam, že si sa dnes naučila niečo o vládnutí. Musíš byť pevná, spravodlivá a priviesť svojich poddaných k *správnemu* záveru prostriedkami, ktoré máš k dispozícii."

Otec sa konkrétne odvoláva na citlivú otázku dnešného popoludnia – zložité rozdelenie daní medzi Dolným Egyptom s jeho úrodnou deltou a rozsiahlejším Horným Egyptom s horúcimi púšťami, ktoré zmierňuje len úrodná nížina Nílu. Viem však, že jeho slová majú aj širší význam.

„*Maat*," hovorím a odkazujem tým na pojem pravdy a spravodlivosti, ktorý preniká učením bohov a je cieľom kráľovského vládnutia, „vyžaduje, aby obe polovice našej krajiny rovnako znášali finančné bremeno, pretože sme pod tvojou vládou skutočne jedna krajina. Prinútil

si úradníkov pochopiť význam tejto tradície – pričom si sa odvolal na naše posvätné symboly, učenie a na tvoju moc."

Rozmýšľam nad tým, ako môj otec dodržiava tradičné pohľady len vtedy, keď sa zhodujú s jeho vlastnými. Hoci všetci egyptskí vládcovia pred ním tisíc rokov stavali verejné pyramídové hrobky, on buduje tajnú hrobku v hore v západných Tébach. Je to odvážny pokus odradiť vykrádačov hrobov.

„Presne tak. Ako Amonova manželka máš vlastné pozemky, majetky, paláce, pokladnicu a svojich poddaných. Si najvyššie postavená žena v krajine, a preto musíš vedieť, ako veliť a robiť rozhodnutia. Príde čas, keď tu nebudem, aby som ťa viedol a radil ti."

„Nie," trvám na svojom a energicky krútim hlavou.

Namiesto toho, aby sa rozčúlil nad mojou tvrdohlavosťou, mi venuje smutný úsmev. „Je to vôľa bohov, aby sme všetci opustili tento život a vydali sa na cestu do podsvetia."

Nedjem sa na chvíľu zastaví a zdvihne obočie v tichej otázke, či mi má odstrániť náramky, náhrdelníky a prstene uprostred tejto dojímavej interakcie. Prikývnem. Túžim sa cítiť ľahká a slobodná po toľkých hodinách formálnych povinností a po tejto pochmúrnej konverzácii.

Keď sluhovia dokončia svoju prácu a jeden po druhom opustia komnatu, otec na mňa zavolá. Ponáhľam sa k nemu a hľadím na jeho tmavé, hrubé črty. Aký je bez lesku dvojitej koruny odlišný! Stojí predo mnou v jednoduchom plisovanom kilte, bez opasku s drahokamami a býčím chvostom, bez palice a cepu. Už nie je synom boha Ra, je len mojím otcom.

Natiahne ruky a ja sa schúlim do jeho náručia. Hoci mnohokrát denne prijímam opatrnú starostlivosť sluhov, len zriedka sa ma dotkne ľudská náklonnosť, že sa mi takmer chce plakať.

„Dnes si sa niesla s božskou eleganciou, Hatšepsut," hovorí a ja si vychutnávam, že ma oslovuje mojím menom, ktoré znamená „najprednejšia zo šľachetných dám", a nielen titulom. Na krátku chvíľu nie som faraónovo dieťa ani božia manželka, som len dcéra.

SIEDMA KAPITOLA

1486 pred Kristom
Téby, Egypt

Ako prežijem toto popoludnie? Rad žiadateľov sa tiahne po celej dĺžke audienčnej siene až na nádvorie. Každý kňaz, správca pôdy či hospodár prichádza s vlastnou žiadosťou alebo problémom, o ktorom je presvedčený, že je jedinečný, hoci ja viem, že v očiach bohov je úplne bezvýznamný. Vidím pred sebou len malichernosť a strašne ma to frustruje.

Viem, že by nemalo. Hovorím si, že by som mala byť vďačná za to, že mám moc – väčšina žien ju nemá –, a že by som mala riešiť sťažnosti týchto ľudí s veľkorysosťou Amona, stvoriteľa všetkého, najsilnejšieho z bohov. Modlím sa k bohom, aby ma zbavili tohto nepokoja a obdarovali ma správnym postojom, vďaka ktorému si budem môcť vypočuť prosby ľudu. Slnečné lúče sa však odrážajú od pozláteného vzoru, ktorý zdobí oblúk do záhrady, a ja túžim byť vonku v nádhernej sezóne pestovania *peret*. Je oveľa príjemnejšia ako obdobie záplav *akhet* alebo obdobie žatvy *shemu*. A je pominuteľná.

Nedjem vycíti moju náladu a dá znamenie sluhom, aby mávali pštrosími vejármi trochu energickejšie. Predpokladá, že som ospalá z teplého popoludnia, a za normálnych okolností by mala pravdu. Veď každé ráno vstávam, keď svet ešte spí, aby som prebudila boha Amona, ktorý nám prináša úsvit. Dnes však moja nepokojnosť viac

súvisí s márnosťou a únavnosťou žiadostí, ktoré mám pred sebou, než s horúčavou alebo s vyčerpaním.

Vonku na nádvorí vypukne rozruch. Otočím sa smerom k zvuku, hoci viem, že je v rozpore s etiketou, aby sa božia manželka v podobnej situácii pohla vo svojom vykladanom kresle. Vypukla medzi správcami hádka o výrobu vína, medu alebo obilia? Určité spory môžu, samozrejme, ovplyvniť ľudí, za ktorých som zodpovedná, a ja sa o tieto menej obvyklé hádky zaujímam. Väčšina žiadostí, ktoré mám pred sebou, je však zameraná na zisky, na ktoré majú správcovia alebo kňazi podľa nich právo.

Jedna zo slúžok mojej matky prichádza k vchodu do audienčnej sály a dáva znamenie Nedjem. Snažím sa sústrediť na človeka, ktorého predo mňa predviedli, ale príchod dievčaťa je veľmi neortodoxný. Vidím, ako sa Nedjemin výraz mení z obavy na hrôzu, a zdvihnem ruku, aby som zastavila neustále táranie chrámového kňaza.

V nečakanom tichu Nedjem prebehne cez sálu, pokľakne predo mnou a zašepká mi do ucha: „Mám správy o vašom bratovi, princovi Amenmosovi."

„Aké správy?" Hlas sa mi trasie. Môj vlastný brat, princ Amenmose, je po smrti Wadjmosa druhý najstarší syn a pravdepodobný dedič trónu.

„Správy, ktoré vám môže oznámiť len vaša matka, kráľovná Ahmes."

Moja verná slúžka Nedjem nemá povolenie tlmočiť mi ako prvá len tie najtragickejšie správy. Prebehne mnou neznámy strach a vyskočím z kresla. Moje sandále klopkajú, keď bežím cez audienčnú sálu a zanechávam za sebou šokovaných prosebníkov a kňazov. Slúžky sa snažia držať so mnou krok, ale len Nedjem ma dokáže dobehnúť.

Prejdem labyrintom chodieb, ktoré spájajú moje komnaty s komnatami mojej matky, a zadýchaná dorazím do jej audienčnej sály. Očakávam pokarhanie za svoju nezdvorilosť – *Dovolila by bohyňa Eset, aby ju niekto videl v podobnom stave?* –, no žiadne nedostanem. Nikto sa

mojím smerom ani neotočí. Dvorania, sluhovia a slúžky obklopujú prázdny trón mojej matky.

Čo sa deje? Kde je?

Spomalím a priblížim sa k ľuďom zhromaždeným okolo trónu. Potom to uvidím. Tam, na podlahe pred trónom, leží hromada priehľadného plátna. Pod ním je moja matka.

Odstrčím divákov a pokľaknem pred ňu. „Matka." Odvážim sa ju osloviť intímnym menom namiesto titulu kráľovná Ahmes, hoci sme v prítomnosti iných ľudí. Keď sa nepohne, položím ruky na jej chrbát a poviem: „Matka, tu je Hatšepsut. Čo sa stalo? Ako ti môžem pomôcť?"

Matka neodpovedá. Vôbec si ma nevšíma. Namiesto toho sa zdvihne na kolená a začne sa kolísať. Z úst jej vyjde prenikavý nárek a čoskoro sa k nej pridajú všetky ženy na podlahe.

Ich žalostné výkriky odpovedajú na moje otázky. Slová nie sú potrebné. Správa o mojom bratovi je jasná. Môj starší brat, syn faraóna Thutmosa a jeho veľactenej kráľovnej Ahmes, dedič egyptského trónu, je mŕtvy.

Padám na kolená a pridávam sa k ženám. Pred očami sa mi vynárajú obrazy Amenmosa. Čiernovlasý princ sedí vedľa ostatných kráľovských chlapcov s voskovými tabuľkami v rukách v Dome života, kde sa učí písmo a počítanie. Pohľad, ktorý vo mne vždy vyvolával žiarlivosť, keďže ja som dostávala výučbu osamote. Amenmose na prahu dospelosti, vysoký ako môj otec, ale chudý ako dieťa, kráča v sprievode vo Fayume pred kráľovským lovom. Dospelý svalnatý princ na člne triumfálne cestuje domov do Téb ako veľký generál armády po úspešnej vojenskej kampani v Sudáne.

Všetko sú to len útržky, žiadne úplné spomienky na rozhovory alebo hry, na rodinné rituály či priateľské žarty. Táto vzdialenosť bola, samozrejme, zámerná, starostlivo pestovaná tradícia v kráľovskej rodine, aby sme mohli robiť to, čo bolo potrebné. Vždy mi hovorili, že kráľovská pokrvná línia musí zostať čistá, a preto sa princezná môže

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Dcéra Egypta*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.